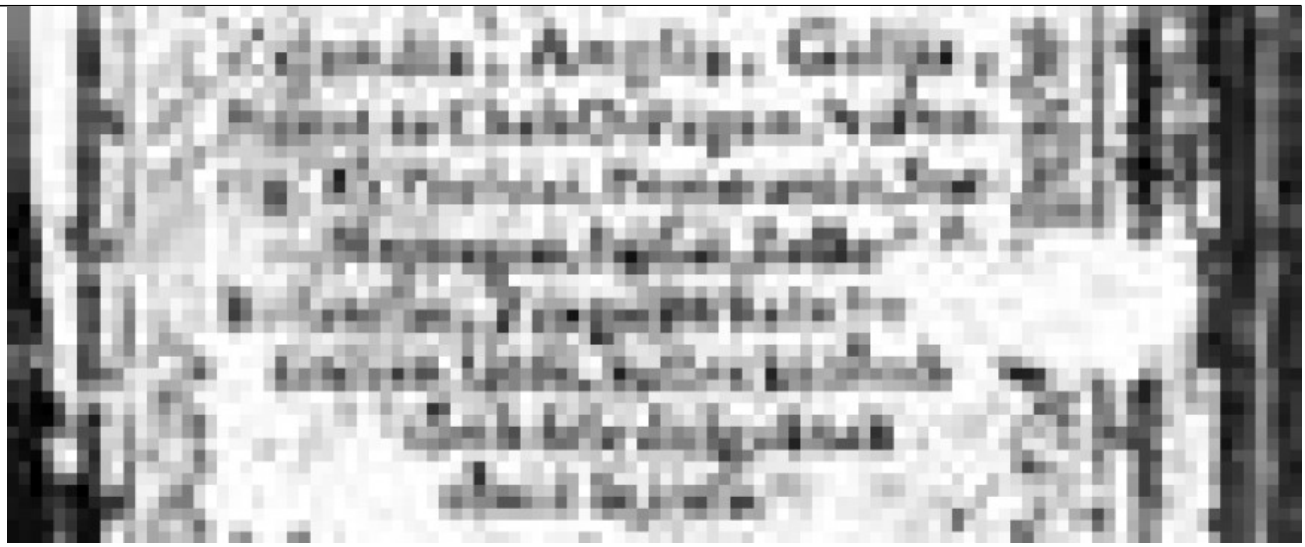

Herko páter fejszéje

2010 szeptember 20. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

A nagyon fiatalon elhunyt Szepsi Csombor Márton nyomát kerestem szül?földjén, a Torna vármegyei Szepsiben, de nem vele, hanem Herko páterrel találkoztam, akir?l eddig azt hittem, hogy a folklór része, vagyis fantázia szülte lény. Szepsi els? írásos említése 1255-b?l való: akkor a település a királyi Torna várának tartozéka a XII. századi alapítású jászói prépostság déli határában. „Els? elnevezése, a villa curriferorum Zekeres jelzi azt a kiváltságot, hogy a város els? lakói a királyi szolganépek voltak (fuvarosok, kerékgyártók, szekeresek). 1267-ben viszont már Scepusy, majd 1275-ben Scepsy-Scekeres alakban fordul el? – olvasom Molnár László ismertet? füzetében. – A régebbi történetírások a Szepsi nevet a tatárjárás utáni id?kre vezetik vissza. A tatárok visszavonulása után a Szepességb?l német telepesek érkeztek, illetve a másik híradás szerint a Szepességbe menekült szepsiek tértek vissza. A Szepesi, Szepsi (az akkori bet?jelekkel) ezt a folyamatot és névadást támasztja alá, valamint azt is, hogy ebben az id?szakban kapja a Molda nevet is, mely viszont megegyezik a Bódva folyó németek által használt elnevezésével (Bolda, Polda, Molda).”

Az 1290-ben már meglév? templomot a XV. században, Mátyás király idejében átépítették, amikor a kassai Szent Erzsébet-dóm is elnyerte végs? alakját. „A templom déli kapuja (ez látható a fényképen – M. Z.) ezt a stílust ?rzi.

(Kassai mesterek vagy ott tanult segédek dolgoztak Szepsiben is.) Ekkor szentelik fel a Szentlélek tiszteletére, s talán ezzel összefüggésben kerül a város címerébe a Szentlélek szimbóluma, a galamb, amely a templom mennyezetén is megtalálható.
Az 1590-es évek derekán a város teljesen leégett, csak a k?b?l épült temploma maradt meg, de a károkat hamar helyreállították. 1629-ben, Bethlen Gábor halála után az ellenreformáció érdekében II. Ferdinánd meger?síti a város kiváltságait. Az ellenreformáció híres legendává lett és népi szólásban is megörökített alakja Herko páter volt. A közelmúltban fellelt, róla készült domborm? a katolikus templomtorony alatti bejáratának jobb oldalán látható, jelezve a ferences atya halálának évét is: 1686. Az egyházhoz fanatikusan ragaszkodó páter bizony fegyverrel toldotta meg hitének erejét, és a katonák élén, fejszével a kezében próbálta megtéríteni a protestánsokat.”
Hazaérkezve jutott eszembe, hogy rossz helyen kerestem a fiatal Szepsi Csombor Márton emlékét: Krakkóban, Gdanskban vagy Canterburyben könnyebb lett volna megtalálnom, mint itt.

Móser Zoltán, mno.hu

MAGYAR MENEDÉK KÖNYVESHÁZ

Ajánló